

**ULUSLARARASI YABANCI DİL SINAVLARININ EŞDEĞERLİKLERİNİ
BELİRLEME YÖNERGESİ
Güncelleme Tarihi: 06.04.2021**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1-

(1) Bu yönergenin amacı, uluslararası yabancı dil sınavı düzenleyen kurum ve kuruluşlarca yapılan uluslararası yabancı dil sınavlarının Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavına (YDS) eşdeğerlik taleplerinin değerlendirilmesi ve eşdeğerlik tespitine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2-

(1) Bu Yönerge, 03/03/2011 tarihli ve 27863 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkındaki Kanun ile 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3-

- (1) Bu Yönergede geçen;
- a) Başkanlık: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı,
 - b) Daire Başkanlığı: Yabancı Dil Sınavları Daire Başkanlığı,
 - c) Eşdeğerlik: Başkanlığın yaptığı yabancı dil sınavlarının uluslararası yabancı dil sınavları ile içerik ve uygulama güvenilirliği esasları itibarıyla denkliğini,
 - ç) Eşdeğerlik Çalışma Komisyonu: Eşdeğerlik başvuru dosyasını bilimsel açıdan inceleyen üniversite öğretim üyelerinden oluşan komisyonu,
 - d) Uluslararası Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri Dokümanı: Eşdeğerliği Yönetim Kurulunca karara bağlanan uluslararası yabancı dil sınavlarına ait puan karşılıklarını ve değerlendirme esaslarını içeren belgeyi,
 - e) ÖSYM Sınav Gözlemcisi: Sınav binalarında organizasyon ve uygulamanın standartlara uygunluğu ile bina girişinden çıkışına kadar süreci gözlemek ve incelemek amacıyla sınav salonlarını denetleyen veya sınava aday olarak katılan, Başkanlıkça görevlendirilmiş uzmanları ve öğretim elemanlarını,
 - f) YDS: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
 - g) e-YDS: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca elektronik ortamda yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
 - ğ) Yönetim Kurulu: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı Yönetim Kurulunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev Yetki ve Sorumluluklar

Görev ve Yetki

MADDE 4-

(1) 6114 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca, Başkanlık tarafından farklı zamanlarda yapılan sıralama veya seviye tespit sınavlarının eşdeğerliği, her bir sınav sonucunun geçerlilik süresi ile Başkanlığın yaptığı yabancı dil sınavlarının uluslararası yabancı dil sınavlarıyla eşdeğerliği, Eşdeğerlik Çalışma Komisyonu raporlarına dayalı olarak Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir. Başkanlık, eşdeğerlik belirlediği uluslararası yabancı dil sınav uygulamalarını yapan merkezlerde her türlü inceleme yapabilir veya yaptırabilir.

Sorumluluklar

MADDE 5-

(1) Başkanlık, eşdeğerlik belirlediği Uluslararası Yabancı Dil sınavlarını içerik ve uygulama esasları bakımından değerlendirir, eşdeğerlik kriterlerine uygunluğunu gerekli gördüğünde denetler ve diğer işlemleri yapar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşdeğerliğe Konu Uluslararası Yabancı Dil Sınavlarında Aranacak Şartlar, Hizmet Bedeli, Eşdeğerlik Başvuru Süreci, İtiraz ve Uluslararası Yabancı Dil Sınavlarının Denetimi

Eşdeğerliğe Konu Uluslararası Yabancı Dil Sınavlarında Aranacak Şartlar

MADDE 6-

(1) Bir sınava eşdeğerlik verilmesinde ve eşdeğerliğin devamı doğrultusunda yapılacak değerlendirmelerde sınavın nitelikleri bakımından aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Dilin; bilgi, beceri, yetkinlik ve seviyelerini, söz dağarcığı ve okuma yeteneğini en az YDS seviyesinde ölçebiliyor olması,
- b) Kök, soru ve şıklarının yükseköğrenim mezunlarının, araştırmacıların ve öğretim üyelerinin başvuru yapacağı muhtemel sınav alanlarını kapsaması,
- c) İlgili sınava giren kitlenin; dil beceri seviyesini, kelime ve dil bilgisi kapasitesini ölçebilen akademik sınav niteliğinde olması,
- ç) Dinleme, yazma ve konuşma becerilerini de sınıyor olması hâlinde bu fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki şartları da karşılaması,
- d) Ölçtüğü dinleme, yazma, konuşma, okuma, kelime ve dil bilgisi seviyelerinin her biri için yazılı, görsel ve/veya işitsel formatta sınavın yapıldığı şekil ve dilde metin, örnek soru kitapçığı, cevap kâğıdı, cevap anahtarı, talimat, değerlendirme ve puanlandırma örneklerini ibraz etmesi,
- e) Sınava ilişkin, benzer sınavlarla karşılaştırmalı bilimsel değerlendirmelerin bulunması,
- f) Sınavın hangi kriterler gereğince YDS'ye eşdeğerlik değerlendirmesine alınması gerektiğine ilişkin tahlil ve bilimsel kıyaslamalar, ölçülen bilgi, beceri ve aday kitlesi benzerliklerini tanım, tasvir ve örneklerle raporlandırıncı olması.

(2) Sınavın sahibi, sınavı yapan kuruluş veya temsilcisi ve sınavın yapıldığı bina bakımından aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Türkiye'de yazı ve yazışmaları en geç 10 gün içinde Türkçe olarak cevaplandırabilecek yetkinlikte; ticaret sicil kaydı, faaliyet belgesi, vergi levhası ve imza sirküsüne sahip muhatap/yetkili olarak bir temsilci ve temsilcilik bulundurması,
- b) Kurulduğu ülkenin resmi dilini/dillerini ölçüyor olması,
- c) Sınavın sahibi olarak kurulduğu ülke dışında, Türkiye de dâhil başka ülkelerde de yaygın şekilde sınav yapıyor olması,
- ç) Sınav sahibi olarak başvuru tarihi itibarıyla Türkiye'de en az 2 yıldır sınav yapıyor olması ve sınavı düzenli bir takvime bağlı olarak yıl içinde en az 4 defa yapıyor olması,
- d) Türkiye'de yaptığı ve eşdeğerliğe konu sınav oturumlarını devlet üniversitelerine ait binalarda yapıyor olması,

- e) Sınav uygulama güvenlik tedbirlerini genel uygulamalar itibarıyla Başkanlık ölçütlerinde uyguluyor olması,
- f) Eşdeğerlik başvurusunun değerlendirilmesinde veya eşdeğerliğin devamı süresince söz konusu sınavı güvenlik esasları bakımından değerlendirmek üzere Başkanlık tarafından görevlendirilen ÖSYM Sınav Gözlemcisinin çalışmasına imkân sağlaması,
- g) Sınav kayıt ve belge dökümünü elektronik ortamda yapıyor olması,
- ğ) Başvuru kayıt sistemindeki sınav bilgileri ile kendisine ait web sayfasında ilan edilen bilgiler arasında çelişki bulunmaması,
- h) Sınav başvuru ücretlerinin elektronik ortamda ödenebiliyor olması,
- ı) Sınav tarih ve yerlerini en geç bir ay önceden internette yayınlıyor olması,
- i) Belirlenen sınav tarih ve yerlerini Başkanlığa bildirmesi,
- j) İnternet sayfasında ilan edilen sınav yeri ve tarihlerinde olağanüstü bir durum haricinde değişiklik yapmıyor olması,
- k) Zorunlu sebeplerle yapılan sınav yeri ve tarihi değişiklik duyurularını 1 ay önceden ilan etmesi,
- l) Sınavlarını bir grup adaya özel yapıyor olmaması; bu grup haricinde başvuruya kapalı ve/veya toplu kayıt suretiyle yapmaması,
- m) Sınav sonuç belgelerinde sınav tarihinin ve yerinin açıkça belirtiliyor olması,
- n) Aynı sınavın başka kurumlar tarafından da uygulanıyor olması durumunda, başvuru ve koordinasyonu birlikte sağlıyor olması,
- o) Farklı ülkeler ve kurumlar tarafından tanınmış olması,
- ö) İlgili sınavın eşdeğerliklerinin, test eşitleme ve diğer istatistiki yöntemlerle belirlenebilmesi için adaylardan elektronik ya da yazılı ortamda izin alarak Türkiye’de uyguladığı sınavların sonuçlarını Başkanlığın talep etmesi hâlinde ibraz etmesi,
- p) Sınav sonuç belgelerinin geçerliğinin sorgulanabileceği çevrimiçi sonuç doğrulama sistemlerine ÖSYM’nin erişimini sağlaması ya da bu konuda yapılan yazışmalara en geç 10 gün içinde cevap vermesi,
- r) Başkanlığın talep etmesi hâlinde, Başkanlık tarafından belirlenecek en az 2 (iki) ÖSYM Sınav Gözlemcisinin kimlik bilgileri ve girecekleri sınav tarihleri gizli kalmak ve bila ücret olmak kaydıyla, yılda 4 farklı tarihte yapılan sınavların her birine katılmasına olanak sağlaması gerekmektedir.

(3) Yukarıdaki belge, bilgi ve beyanlar; biri basılı ve ıslak imzalı, üçü elektronik ortamda (taşınabilir flash bellek) toplam 4 nüsha hâlinde, Türkçe dilekçe ekinde Başkanlığa sunulur. Bu maddede yer alan sınava özgü ve/veya kurumsal şartlarda bir veya birkaç ihlalin tespit edilmesi hâlinde Yönetim Kurulu, eşdeğerlik başvurusunu reddedebilir veya eşdeğerliği kaldırabilir.

Sınav sahibi kuruluş tarafından sınav uygulama yetkisi verilen kuruluş veya temsilcilerin, bu yönerge kapsamında herhangi bir eksikliği veya ihlali sınav sahibi kuruluşu da bağlar.

(4) Başkanlık, ÖSYM Sınav Gözlemcilerinin raporuna dayalı olarak sınavın sahibi kuruluştan bu yönerge kapsamında anılan belgeleri güncellemesini talep edebilir. Yönetim Kurulu bu güncelleme sonrasında Eşdeğerlik Çalışma Komisyonunun sunacağı rapora göre eşdeğerliğin devamına veya iptaline karar verebilir. Güncelleme talebini yerine getirmeyen kuruluşun sınavının eşdeğerliği iptal edilir. Bir sınava verilmiş eşdeğerlik kararı ve bu karara bağlı haklar hiçbir surette kazanılmış hak teşkil etmez.

(5) Eşdeğerliği kabul edilmemiş sınavlar için bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan şartları yerine getirmiş olsa dahi, takip eden 2 (iki) yıl içinde yeniden başvuru yapılamaz.

(6) Eşdeğerliği kaldırılan bir sınav ile ilgili olarak eşdeğerliğinin kaldırılmasını gerektiren nedenler izale edilerek eşdeğerliğin kaldırıldığı tarihten itibaren en az 2 (iki) yıl süre ile düzenli yapıldığının belgelenmesi kaydıyla ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki şartları sağlayan bilgileri güncellemek suretiyle yeniden başvuruda bulunulabilir.

(7) Yönetim Kurulu, uluslararası bir yabancı dil sınavının eşdeğerlik başvurusu yapılmamış olsa bile, ihtiyaca binaen, söz konusu sınava re'sen eşdeğerlik verebilir. Yönetim Kurulunca re'sen eşdeğerlik verilen sınavın, bu maddenin 2 nci fıkrasının (d) ve (m) bentlerinde yer alan şartları sağlamayan oturumları eşdeğer kabul edilmez.

Hizmet Bedeli

MADDE 7-

(1) Eşdeğerlik talebinde bulunan kurum veya kuruluşlardan eşdeğerlik hizmetlerinin karşılığı olarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş ücretler alınır. Bu ücretler:

- a) Başvuru ücreti,
- b) Güncelleme ücreti,
- c) Eşdeğerlik talebinin reddine itiraz edilmesi hâlinde ödenecek itiraz ücretidir.

Eşdeğerlik Başvuru Süreci

MADDE 8-

(1) Uluslararası Yabancı Dil sınavlarının eşdeğer kabul edilmesini talep eden kurum/kuruluşlar, bu taleplerini bir dilekçe ile Başkanlığa bildirirler.

(2) Başkanlık, bu talepleri ihtiyaca binaen kabul veya reddedebilir.

(3) Başvuru talepleri kabul edilen kurum/kuruluşların başvuru dosyaları, her yılın Ekim ayı sonuna kadar Başkanlığa teslim edilir.

(4) Başkanlık, başvurunun ilk incelemesinde bu Yönergenin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki şartları taşımadığı açık olan başvurular için kuruluşa bir defaya mahsus olmak kaydıyla 10 günlük ek süre verebilir. Bu ek süreye rağmen eksikliği giderilmemiş veya 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilemeyecek başvurular reddedilir.

(5) Başkanlık, üniversite öğretim üyeleri arasından en az 3 (üç) üyeli bir Eşdeğerlik Çalışma Komisyonu oluşturur. Komisyon, dosyaları inceledikten sonra başvuruya konu uluslararası yabancı dil sınavının, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı'na (YDS) eşdeğerliğine yönelik gerekçeli rapor hazırlar ve bu raporu Daire Başkanlığına sunar.

(6) Daire Başkanlığı, konuyla ilgili varsa görüşünü de ekleyerek Eşdeğerlik Çalışma Komisyonu değerlendirme raporunu Başkanlığa sunar.

(7) Raporun yetersiz görülmesi veya eksik görülen hususların açıklanmasına ihtiyaç duyulması hâlinde Yönetim Kurulu, söz konusu raporun tekrar incelenmesi veya ikinci bir Eşdeğerlik Çalışma Komisyonu değerlendirme raporunun düzenlenmesi amacı ile iade edebilir.

(8) Yönetim Kurulunun uygun gördüğü eşdeğer Uluslararası Yabancı Dil sınavları ve puan karşılıkları ile bu sınavlara ait belgelerin eşdeğerlik amacı ile kullanımına yönelik usul ve esaslar, Uluslararası Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri Dokümanı olarak yayınlanır.

İtiraz

MADDE 9-

(1) Başvuru sahiplerinin itirazları Yönetim Kurulunca incelenerek karara bağlanır.

Uluslararası Yabancı Dil Sınavlarının Denetimi

MADDE 10-

(1) Başkanlık, eşdeğerlik verilen herhangi bir uluslararası yabancı dil sınavı uygulamasını bu yönerge hükümleri çerçevesinde denetleyebilir. Bu amaçla Başkanlık, bu Yönergenin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (r) bendine göre, ÖSYM Sınav Gözlemcileri görevlendirir. Bu gözlemciler; raporlarını, denetim tamamlandıktan sonra 1 hafta içinde Daire Başkanlığına verirler. ÖSYM Sınav Gözlemcileri, raporlarında eşdeğerlik durumunun güncellenmesini önerirse, Daire Başkanlığı bu raporlarla birlikte yaptığı değerlendirmeyi, Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Başkanlığa sunar. Bu değerlendirmeye dayalı olarak Yönetim Kurulu, eşdeğerlik durumunun güncellenmesine karar verebilir. Sınav sahibinin, sınavı yapan kuruluşun veya temsilcisinin, denetime imkân sağlamamaları durumunda ve/veya sınav uygulamalarında aksaklıklar tespit edilmesi hâlinde, sınavlarının eşdeğerliği, Yönetim Kurulu tarafından kaldırılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 11-

(1) Bu Yönerge Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12-

(1) Bu Yönerge hükümlerini ÖSYM Başkanı yürütür.

MADDE 13 -

(1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hâllerde, Başkanlık talimatı veya gerekli görülen hâllerde Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda işlem tesis yapılır.